

afschrift.

MINISTERIE VAN
BINNENLANDSE ZAKEN
B.V.D.

's-Gravenhage, 16 Januari 1953.
Javastraat 68

No. 169612/I

Betr.: Propaganda-activiteit uitgaande
van in Nederland gevestigde ver-
tegenwoordiging van de landen
gelegen achter het IJzeren Gordijn.

G E H E I M.

P E R S O O N L I J K.

Ten verfolge van mijn schrijven van 2 Januari 1953
No. 169612, waarbij o.m. werd gewezen op de invoer in
Nederland per libre permis van propaganda-materiaal door
vertegenwoordigingen van landen gelegen achter het IJzeren
Gordijn, heb ik de eer Uwer Excellentie hiernevens in
triplo een overzicht aan te bieden van hetgeen op bedoeld
gebied gedurende het tweede halfjaar 1952 langs dezelfde
weg is ingevoerd.

Het Hoofd van de Dienst,

w.g. H.W.Felderhof

Mr. H.W.Felderhof.

Aan: Zijne Excellentie
de Minister van Binnenlandse Zaken,
's-Gravenhage.

Overeenkomstig het oorspronkelijke,
DE SECRETARIS-GENERAAL VAN HET
MINISTERIE VAN BINNENLANDSE ZAKEN,

2 JAN. 1953

29 December 1952

169612

3

GEHEIM

Propaganda-activiteit uitgaande van in Nederland gevestigde vertegenwoordigingen van de landen gelegen achter het IJzeren Gordijn.

Ik heb de eer de aandacht van Uwe Excellentie te vragen voor het volgende.

In het optreden van de communisten valt altijd weer het gemak op waarmee zij democratische vrijheden en faciliteiten voor zich opeisen en benutten, die in de Sowjet-Unie en de volksdemocratische landen zelf onbestaanbaar zijn.

Dit geldt ook voor het optreden van de diplomatieke vertegenwoordigers van de landen behorende tot het Sowjet-bloc.

Als sprekend voorbeeld van de Russische onwil om de vrijheid te reciproceren die de Regering van de Verenigde Staten tot voor kort aan de Sowjet-ambassade te Washington liet om publicaties te laten verschijnen, getuigen de toenemende moeilijkheden welke de distributie en de verkoop hebben ondervonden van het door de Amerikanen in de U.S.S.R. in circulatie gebrachte blad "Amerika". Deze moeilijkheden hebben tenslotte geleid tot opschorting van de publicatie van dit periodiek, aan welke stap de Amerikanen tegelijkertijd echter de represaillemaatregel hebben verbonden van een verbod voor de Sowjet-ambassade in Washington om verder het Sowjet-Russische informatiebulletin c.a. te verspreiden, alsmede publicaties, zoals pamfletten.

Ook in Nederland ontwikkelen de vertegenwoordigers van de Sowjet-Unie en van een aantal satellietstaten een openlijke propagandistische activiteit, welke achter het IJzeren Gordijn aan geen Westerse instantie wordt toegestaan.

In de eerste plaats geven de vertegenwoordigingen van de Sowjet-Unie en Polen h.t.l. elk een - in de Nederlandse taal gesteld - gestencild informatiebulletin uit. Het Russische bulletin, dat de laatste tijd zelfs een paar maal per week uitkomt en circa 15 pagina's telt, heeft minstens een oplage van 1500 exemplaren. De inhoud is van het bekende genre. De voornaamste opzet is elke stap of handeling van de Sowjet-Unie

Aan: Zijne Excellentie
de Minister van
Binnenlandse Zaken
te
's-GRAVENHAGE

in het internationale vlak zoveel mogelijk weerklank te doen vinden en voorts de lezers te laten geloven, dat in Rusland alles beter is dan in de zgn. kapitalistische landen.

Het Poolse informatiebulletin, dat vrijwel wekelijks verschijnt, vertoont dezelfde strekking. De omvang is gewoonlijk iets geringer dan het Russische bulletin, nl. ± 10 bladzijden, terwijl de oplage ook geringer is, nl. ongeveer 500 exemplaren.

Het Hongaarse Gesantschap trekt op dit gebied ook zeer de aandacht. Door haar is een speciale oriënteringsdienst in het leven geroepen die een zeer verzorgd gedrukt geïllustreerd tijdschrift uitgeeft in de Nederlandse taal. Dit tijdschrift, dat de naam "Nieuw Hongarije" draagt omvat gemiddeld circa 15 pagina's. Het verschijnt maandelijks; de oplage is (nog) niet bekend. Voorts wijzen berichten er op dat speciaal de Hongaarse Legatie communistische organisaties als het A.N.J.V. en de E.V.O. van propagandamateriaal voorziet, terwijl ook afspraken bestaan met de communistische uitgeverij en boekhandel "Pegasus" te Amsterdam voor wat betreft het - ook gratis - ter beschikking stellen van Hongaarse boekwerken. Ter verdere illustratie van deze activiteiten van de Hongaarse Legatie moge hierbij een afschrift worden aangeboden van een pamflet door deze vertegenwoordiging aan de redactie van een dagblad in het Zuiden derlands toegezonden, hetgeen aan de hoofdredacteur het commentaar ontlokte, dat deze propaganda - waarmede de Hongaarse Legatie te Den Haag de Nederlandse bladen overloopt - brutaal moet worden geacht, omdat op deze wijze misbruik wordt gemaakt van de gastvrijheid en gestookt wordt tegen een politiek, die toch ook de politiek van de Nederlandse Regering is.

In dit verband moge ook op de activiteit van het Hongaarse Gesantschap te Brussel worden gewezen, die aan een Nederlandse vakbond hier te lande een tweetal gedrukten heeft toegezonden, nl. een nummer van het door de persdienst van evengenoemde Legatie uitgegeven in het Nederlands gestelde maandblad "Hongarij" alsmede de Statuten der Hongaarse Vakbonden (eveneens in het Nederlands gesteld). Aangenomen mag worden, dat dit geval niet op zichzelf staat.

MINISTERIE VAN BINNENLANDSE ZAKEN GEHEIM
Vervolg op schr.nr.169612 d.d. 29 Dec.'52 aan Z.E. de Minister van Binnenl.Z.

Bij het vorenstaande is buiten beschouwing gelaten de propagandistische activiteit welke de Oost-Europese vertegenwoordigingen ontwikkelen onder de in Nederland verblijv houdende eigen of gewezen onderdanen, bv. de Polen in de mijnstreek, die rijkelijk van propagandamateriaal worden voorzien. Van zeer betrouwbare zijde werd bijv. vernomen, dat het Poolse Gesantschap per week Poolse bladen verspreidt in een hoeveelheid van 700 exemplaren.

De bedoelde vertegenwoordigingen verzuimen niet bedacht te zijn op het kunnen verlenen van bemiddeling bij de bestelling van dagbladen en andere gedrukten, hetsij rechtstreeks, hetsij via de reeds eerder genoemde communistische boekhandel "Pegasus" te Amsterdam.

Van deze gelegenheid moge worden gebruik gemaakt nog eens de aandacht te vestigen op het misbruik, dat gemaakt wordt van de mogelijkheid tot invoer op libre permis, onder meer voor de invoer van films en ook filmprojectie-apparaten, welke ter beschikking komen van de Nederlandse communistische propaganda.

Op deze speciaal t.a.v. de Russische Ambassade geconstateerde activiteit werd reeds gewezen bij mijn schrijven van 16 Juni 1951 no. 107698. Van deze ambassade wordt over gegevens beschikt betreffende een invoer in het eerste halfjaar 1952 van 58 colli met films op libre permis, behalve dan nog de boekwerken, gramafonplaten etc.

Mij is bekend dat terzake bij het Minister van Financiën een maatregel in voorbereiding is waardoor het gesignaleerde misbruik in zekere mate zal kunnen worden bemoeilijkt in die zin dat de Legaties voortaan zullen moeten verklaren dat de op libre permis ingevoerde goederen uitsluitend voor eigen gebruik zullen dienen.

Volledigheidshalve moge nog verwezen worden naar mijn brief van 22 December jl. no. 169213 waarbij enige gegevens uit Amerikaanse bron werden verstrekt betreffende ook de inschakeling van alle organen van de Sowjet-Unie en haar vasalstaten in het buitenland bij het communistische propagandaprogramma.

Voor eventueel te maken gebruik worden hierbij mede twee doordrukken van dit schrijven aangeboden.

Het Hoofd van de Dienst

Mr H.W. Felderhof

BIJLAGE bij brief No. 169612/I, dd. 16.1.53.

Betreft: Propagandamateriaal, ingevoerd op libre permis door Russische en Satelliet-Ambassades.

Poolse Legatie

26.7.52	uit Warschau	1 pak film	27 kg.
7.8.52	idem	2 pak films en boeken	
27.8.52	idem	1 kist projectie app.	
9.9.52	idem	1 pak boeken	

Zaakgelastigde Tsjechoslowakije

14.8.52	uit Praag	2 kisten gramodesk	
---------	-----------	--------------------	--

Zaakgelastigde Hongarije

2.7.52	uit ?	1 kist radio-apparaten	
4.7.52	uit Budapest	1 " propaganda-mat.	

Sovjet-Ambassade P.Petrov

22.7.52	uit Moskou	10 kisten camera's	135 kg.
5.8.52	idem via Praag	1 kist gramfoonpl.	11 kg.
25.8.52	U.S.S.R.	1 kist magnetofoon	
27.8.52	idem	5 " cinema-app.	

Handelsvertegenwoordiger USSR

Goerov.

11.7.52	uit Moskou	1 pak boeken	
5.7.52	idem	1 pak "	
4.7.52	idem	2 pakken boeken	
25.6.52	idem	1 pak "	

Ambassade USSR Garlachkine.

19.6.52	uit Praag aan Gontcharov	2 colli films	
8.7.52	" Moskou " "	6 " "	
10.7.52	" Praag " "	6 " "	52 kg
17.7.52	" Moskou " "	{ 1 collo " 20 kg	
		{ 1 " fotos 6 kg	
5.8.52	" Praag " "	1 " films	
6.8.52	" Moskou " "	7 colli "	
15.8.52	" Praag " "	3 " "	
20.8.52	" Praag " "	3 " "	36 kg
21.8.52	" Berlijn/Moskou "	9 " "	
29.8.52	" Praag " "	1 collo " 15 kg	
1.9.52	" Berlijn/Moskou "	{ 2 colli "	
		{ 7 " platen	

Ambassade USSR.

27.11.52	uit Moskou " "	7 " films	
----------	----------------	-----------	--

Hongaarse Legatie.

9.12.52	uit Budapest aan Hongaarse Legatie	8 kisten radio-app.	
---------	------------------------------------	---------------------	--

Tsjechoslowaakse Legatie.

1.12.52	uit Praag aan Tsj. Legatie	1 kist gramfoonplaten.	
---------	----------------------------	------------------------	--

AFSCHRIFT

GEZANTSCAP DER HONGAARSE
VOLKSREPUBLIEK
Oriënteringsdienst

Het derde Hongaarse Vredescongres

Het derde Hongaarse Vredescongres zal te Boedapest bijeenkomen op 22 en 23 November om het Volkerencongres voor de Vrede, dat zal plaats hebben op 5 December te Wenen, voor te bereiden.

Voor deze gelegenheid heeft het Hongaarse Nationale Vredescomité een oproep gedaan, die onder meer inhoudt: "dat het doel van het Congres te Wenen is, de oorlogsstokers te doen begrijpen, dat de vrede gewaarborgd zal zijn door de toenemende en onoverwinnelijke kracht van de honderdenmillioenen vredesstrijders. De gehele wereld komt in beweging om Eisenhower en Dulles, die teugelloze oorlogsoffiters, die hebben toegelaten, dat Amerika een oorlog voorbereidt tegen de vreedzame volkeren, te antwoorden en die getoond hebben dat zij samen met de vijanden van het nieuwe Hongarije, de vroegere grootgrondbezitters, de fascistten en de handlangers van Habsburg, de vrijheid van het Hongaarse volk willen vernietigen...."

Maar deze monsterachtige doeleinden zullen niet bereikt worden, want over de gehele wereld ontplooiën de vredescomités hun acties om de invloed van de oorlogsstokers te doen ophouden.
